

Latvijas Dizaina padome
2023.gada 8. februārī plkst.15.00,
MS Team tiešsaistē un klātienē – Kultūras ministrijas ēka, Lielā zāle.

Protokols Nr. 1./2023

Piedalījās: Evelīna Ozola, Ingūna Elere, Ilze Kupča, Dzintra Purviņa, Barbara Ābele, Barbara Freiberga, Lilita Sparāne, Ilze Buligina, Asnate Sikorska, Matīss Zvaigzne, Alvis Līdaks, Žanete Eglīte, Edvards Kuks, Angelīna Bekasova, Dita Danosa,

Vadīja: Evelīna Ozola

Dienaskārtība

- 1. Iepazīšanās ar Latvijas Dizaina padomes jauno sastāvu.**
- 2. Paveiktais Dizaina padomes darba grupās un aktuālie darbi 2023.gadā.**
- 3. Latvijas Dizaina gada balva.**
- 4. Aktualitātes Kultūrizglītības padomē.**
- 5. Citi jautājumi un aktualitātes.**

- **Iepazīšanās ar Latvijas Dizaina padomes jauno sastāvu.**

Dizaina padomei ir pievienojušies jauni kolēģi: Matīss Zvaigzne – LMA pārstāvis, Grafikas dizaina katedras vadītājs, docents, Alvis Līdaks – Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas direktors, Žanete Eglīte – *Latvian Art Directors Club* (LADC) izpilddirektore un valdes locekle, kā arī ir Gatis Ozols – VARAM Valsts sekretāra vietnieks digitālās transformācijas jautājumos; Karine Kalniņa – LIAA Radošo industriju inkubatora vadītāja un Ieva Erele – Mēbeļu Ražotāju asociācijas Latvijā izpilddirektore.

Paveiktais Latvijas Dizaina padomes darba grupās un aktuālie darbi 2023. gadā

E.Ozola skaidro, ka padomes aktuālie darbi/uzdevumi tika izvirzīti, vadoties atbilstoši Latvijas Dizaina nozares 2022 - 2027 stratēģijas galvenajiem rīcības virzieniem, un ir sadalīti tematiskās darba grupās to paveikšanai sekojoši:

- 1)Publiskie iepirkumi;
- 2)Dizaina nozares statistika;
- 3)Starptautiskie pasākumi, Latvijas dizaina starptautiskā reprezentācija.

E.Ozola kā “Publiskā iepirkuma” (grupas dalībnieki: L.Sparāne, E.Ozola, D. Danosa) grupas vadītāja ziņo, ka kopā ar L.Sparāni tika saorganizēta tikšanās ar Iepirkumu uzraudzības biroju. Turpmākais rīcības plāns ir vienoties iekšēji darba grupā, kurām konkrēti tēmām un aktualitātēm būtu jāpievērš uzmanība, un rīkot atkārtotu tikšanos ar Iepirkumu uzraudzības biroju jau ar konkrētiem priekšlikumiem.

D.Danosa ziņo par darbu grupā “Dizaina statistika” (grupas dalībnieki: D.Danosa, L.Sparāne, Ž. Eglīte, A.Bekasova, E.Kuks) līdz šim paveikto. Nākamnedēļ ir norunāta tikšanās ar CSP Uzņēmumu statistikas departamenta direktori – Ilzi Skujenieci par iespējamu apsekojumu dizaina ekonomiskā pienesuma noteikšanai. Latvijas Dizaina centrs gatavo savu redzējumu par vēlamu respondentu kopu un metodoloģiju, lai uzklautu arī CSP viedokli. Pirmais solis ir noprecizēt, kāds tieši pētījums nozarei ir vajadzīgs, lai CSP varētu aprēķināt vajadzīgo budžetu. Pētījums varētu tikt veikts divu gadu laikā.

D.Danosa: iesaka nokartēt arī Dizaina padomes pārstāvju organizācijas, kādu informāciju, statistiku un pārskatus ievāc un uzkrāj.

Ž.Eglīte: sola apjautāties Latvijas Kultūras akadēmijā, kādi pētījumi ir veikti un painformēt nākamajā padomes sēdē.

I.Kupča: stāsta, ka ir noslēgts līgums par pētījuma veikšanu par kultūrizglītības saistību ar darba tirgu Latvijas Kultūras akadēmiju. Iesaka Žanetei sazināties ar Andu Laķi. Datu ieguves formas vēl tiek plānotas, un varbūt te Dizaina padome varētu ko ieteikt, gūstot datus konkrēti par dizainu.

Dz.Purviņa ierosina kā labo piemēru – Latvijas Arhitektu savienības pētījumu “Arhitektu prakse Latvijā 2017.-2022.gada pārskats”.

Dz.Purviņa ziņo par trešajā darba grupā “Starptautiskie pasākumi” (grupas dalībnieki: B.Freiberga, Dz.Purviņa, D.Danosa, I.Elere) paveikto. **28. februārī plkst.16.00** ir plānota tikšanās ar LIAA direktoru Kasparu Rožkalnu. Dienas kārtībā ir dizaina nozares 2021. gadam – 2027. gadam stratēģijas īsa prezentācija un saruna par Latvijas dizaina starptautisko reprezentāciju, eksportu un zīmološanu.

B.Ābele – ierosina pirms sarunas ar K.Rožkalnu padomes pārstāvjiem definēt savas prioritātes/redzējumu par Latvijas dizaina pārstāvniecību starptautiski (piem.TOP 3 dizaina izstādes, mēses u.c.).

• Latvijas Dizaina gada balva 2023

D.Danosa sniedz ieskatu balvas organizēšanā. Šogad 2. jūnijā ir iezīmēta Latvijas Dizaina gada balvas (LDGB) apbalvošanas ceremonija. Kirils Kirasirovs – Latvijas Dizaina centra grafiskais dizainers ir izveidojis jaunu LDGB balvas vizuālo tēlu un grafisko identitāti. Balvas tiks pasniegtas piecās kategorijās (*Produkti, Pakalpojumi, Vide, Komunikācija, Digitālie risinājumi*) un *Grand Prix* balva. Tāpat pārveidots ir pretendentu pieteikšanās process, sadalot to posmos – rudens (saņemti 93 pieteikumi), ziemas (saņemti 65 pieteikumi).

Arī žūrija strādā divos līmeņos: pirmais līmenis – 11 atlases žūrijas pārstāvji, Latvijas dizaina profesionāļi izvēlas nominantus, kas tiek virzīti 2.kārtā. Kritēriji ir noteikti LDGB konkursa nolikumā un sasaistīti ar Latvijas Dizaina stratēģiju 2022.–2027. gadam, un Jaunā Eiropas *Bauhaus* idejām. Otro kārtu vērtēs piecu cilvēku žūrija, kuras sastāvā būs arī ārvalstu profesionāļi. Šobrīd, izvērtējot padarīto, var secināt, ka izmantotā pieeja ir efektīva, tiek aktīvi pieteikti darbi kategorijās. Ir vairāk labo ziņu, ko komunicēt medijiem, un kas noder publicitātei kopumā.

E.Ozola: komentē par pieteikuma kategorijām, ka vides kategorijā ir bijuši ļoti spēcīgi un labi pieteikumi. Savukārt, kategorijā *Digitālie risinājumi* un *Pakalpojumi* bija skaitliski salīdzinoši mazāk un mazāk kvalitatīvu darbu, bez izteiktas novitātes.

A.Bekasova: aicina vērst uzmanību uzņemumu uzmanību, kuri izmanto viedos materiālus, kam ir potenciāls viedo procesu izstrādē, uzsverot, ka viņi ir daļa no dizaina nozares, jo viņi paši to bieži vien neapzinās. Iesaka LIAA iesaistīt RIS jomu griezumā.

D.Danosa: komentē, ka būtu nepieciešamas tikšanās un *pičošana* starp iesaistītajām mērķa grupām, jo inovatīvs materiāls, inovācija pati par sevi nav dizains. Lai taptu dizains, ir nepieciešams dizainers.

B.Ābele: iesaka veidot Latvijas dizaina izejvielu un materiālu banku.

Dz. Purviņa – atgādina par Labklājības ministrijas izveidoto starpministriju darba grupu, kas apkopo dažādu ministriju un arī NVO priekšlikumus vides pieejamībai un piekļūstamībai. Kultūra ministrija ir apņēmusies rūpēties, ka gan Latvijas Dizaina gada balvas, gan Latvijas Arhitektūras gada balvas konkursa vērtēšanas kritērijos tiek ieviesti arī universālā dizaina principi vides pieejamībai.

B.Ābele – ierosina uzrunāt Labklājības ministriju -izveidot savu balvas nomināciju, īpaši akcentējot vides pieejamību, kas tiktu pasniegta Latvijas Dizaina gada balvā.

• Aktualitātes Kultūrizglītības padomē

B.Freiberga izstāsta, ka 2022. gada septembrī tika izveidota Kultūras ministrijas Kultūrizglītības padome, kas ir līdzvērtīga Nozaru ekspertu padomēm, un, kur dizains ir iekļauts līdz ar citām kultūras nozarēm.

Kultūras izglītības padomē līdz šim ir notikušas divas sēdes, organizētas vairākas darba grupas. Pieņemti vairāki lēmumi:

- valsts pasūtījumu noteikšana tematiskajās jomās “Mākslas” valsts finansētās profesionālās vidējās izglītības programmās, t.i., kurās programmās samazināt un kurās palielināt studentu skaitu;
- rosinātas izmaiņas dizaina nozares kvalifikācijas un kartes struktūrā.

Kultūrizglītības padomes prioritātes 2023. gadam:

- profesionālās kvalifikācijas prasību izstrāde;
- priekšlikumi par izglītojamo uzņemšanas skaitu 2024./2025.mācību gadā;
- nozaru kvalifikācijas struktūras sektoros iekļauto profesiju pārskatīšana, strukturēšana, papildināšana;
- ekspertu deleģēšana daļēji profesionālās kvalifikācijas eksāmenos, profesionālās izglītības programmu licencēšanā, profesionālās izglītības iestāžu un kultūras nozares eksaminācijas centru akreditācijā.

- **Citi jautājumi un aktualitātes**

Dz.Purviņa: jautā klātesošiem par turpmāko darba modeli, vai padome paliek pie esošā formāta un organizē sēdes reizi mēnesī? Vai reizi divos mēnešos, taču paralēli, atvēlot laiku darbam mazākās tematiskajās darba grupās? Dz.Purviņa skaidro, ka saskaņā ar nolikuma Latvijas Dizaina padome var turpināt darboties arī tikai kā konsultatīva institūcija, un konsultēt, kad tas nepieciešams. Dizaina nozares stratēģijas 2021.–2027. gadam īstenošana jau ir papildu darbs un iniciatīva.

Apkopojot klātesošo viedokļus, tiek nolemts Latvijas Dizaina padomes sēdes organizēt reizi mēnesī klātienē, nodrošinot arī paralēli tiešsaisti. E.Ozola rosina ievēlēt arī jaunu padomes priekšsēdētāju, jo E.Ozola no šī amata atsakās.

Dz.Purviņa: atgādina, ka ir palicis neizdarīts mājasdarbs (kopš decembra sanāksmes) – Dizaina padome ir solījusi izdiskutēt prioritātes un valstiski nozīmīgus pasākumus dizaina jomā un iesniegt savu redzējumu VKKF ekspertu komisijai. Klātesošie vienojas par nākošās Dizaina padomes sēdes darbu tematiku – Dizaina nozares stratēģijas 2021.–2027. gadam rezultatīvie rādītāji; stratēģijas atbildību pārrunāšana un prioritāšu izdiskutēšana un, kā Dizaina padomē pārstāvošās organizācijas var iesaistīties stratēģijas īstenošanā.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 17:35

Protokolēja: I. Ločmele, Dz.Purviņa

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja E. Ozola.